

**UCHWAŁA NR LVIII/422/24
RADY GMINY BRUDZEŃ DUŻY**

z dnia 7 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn.zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j.Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn.zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej dla Gminy Brudzeń Duży na lata 2024 – 2030”, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XXXVI/270/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024”.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 r.

Uzasadnienie

Potrzeba podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.). Niniejsza ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą i osób ją stosujących. Zgodnie art. 6 ust.2 ustawy do zadań własnych gminy należyw szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Opracowanie nowego dokumentu programowego podyktowane jest koniecznością dostosowania postanowień Programu do zmian legislacyjnych dokonanych w ustawie z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535). Z uwagi na powyższe należy uchylić Uchwałę Nr XXXVI/270/22 Rady Gminy Brudzeń Duży z dnia 29 marca 2022r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2024”.

Program określa szereg działań, których celem będzie zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska.

Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest zasadne.

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr LVIII/422/24
Rady Gminy Brudzeń Duży
z dnia 7 marca 2024 roku**

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024-2030**

GMINA BRUDZEŃ DUŻY

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.....	3
I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU	6
II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.....	11
1. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	11
2. ANALIZA SWOT	23
3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ.....	24
III.CELE I ZADANIA.....	25
IV.ADRESACI PROGRAMU	30
V.REALIZATORZY PROGRAMU	30
VI.FINANSOWANIE PROGRAMU	30
VII.MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	31
SPIS TABEL I WYKRESÓW	32

WPROWADZENIE

Przemoc domowa polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Głównymi ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci doznających lub będących świadkami przemocy jej skutki są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym.

Według polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z różnych artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny (art.207 KK). Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest

przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej – osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziały akt przemocy domowej.

Według zapisów ww. ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu wspólnie zajmowanego z osobą stosującą przemoc domową pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych ww. formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w ww. ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia, tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Przedstawiany niżej program składa się z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmują informacje ogólne na temat gminy oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych oraz mieszkańców, w tym reprezentantów samorządu lokalnego.

Czwarta część programu, obejmująca przygotowany w formie zestawień tabelarycznych harmonogram, wyznacza obszary, cele, kierunki działań i niezbędne do podjęcia zadania, wskazując podmioty realizujące poszczególne zapisy oraz czas ich wdrożenia.

Piąta, szósta, siódma i ósma część programu zawierają informacje na temat jego odbiorców, realizatorów, sposobu finansowania programu oraz prowadzenia jego monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników monitoringowych.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU.

Opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Brudzeń Duży na lata 2017-2026. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Zmiany prawne w systemie przeciwdziałania przemocy wprowadzone w 2023 roku.

W 2023r. zaczęło obowiązywać wiele zmian istotnych czy wręcz podstawowych dla funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy. W tym kontekście na uwagę zasługują w szczególności:

- Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 535),
- Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 289).

Od dnia 22 czerwca 2023 r. w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, obowiązuje nowa definicja przemocy domowej, przez którą rozumie się: **„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:**

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1).

Natomiast, w myśl nowej definicji, osoba doznająca przemocy domowej to:

- a) małżonek, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- b) wstępni i zstępni oraz ich małżonkowie,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępni, zstępni i ich małżonkowie,
- d) osoby pozostające w stosunku przysposobienia i jej małżonek oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- e) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- f) osoby wspólnie zamieszkujący i gospodarujący oraz ich wstępni, zstępni, rodzeństwo i ich małżonkowie,
- g) osoby pozostające obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletni
– wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Świadek przemocy domowej – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Osoba stosująca przemoc domową to osoba pełnoletnia, która dopuszcza się przemocy domowej wobec osób, o których mowa wyżej.

Zmiany dotyczą m.in. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych i kuratorów sądowych.

Ponadto nowelizacja wprowadziła zmiany w organizacji i funkcjonowaniu Zespołów Interdyscyplinarnych, a w miejsce grup roboczych powołuje się grupy diagnostyczno-pomocowe.

Zmiany dotyczą również procedury „Niebieskie Karty”, która nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Między innymi wprowadzono zasadę realizacji procedury według miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy domowej. Obowiązkiem GDP (grupy diagnostyczno-pomocowej) będzie zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność. Wprowadzono zasadę, że jeżeli realizacja procedury NK napotyka trudności, każdemu członkowi grupy diagnostyczno-pomocowej przysługuje prawo wystąpienia do wojewody z wnioskiem o wskazanie innej gminy właściwej.

Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” nastąpi w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy lub braku zasadności podejmowania działań.

Dodatkowo wprowadzono obowiązek monitorowania sytuacji osób uczestniczących w procedurze NK przez okres 9 miesięcy po jej zakończeniu.

Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw poszerza od połowy sierpnia 2023 r. katalog zakazów wobec osób stosujących przemoc, który odtąd będzie obejmował również:

- **zakaz zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą;
- **zakaz kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą** – gdy osoba stosująca przemoc swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy domowej stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej tą przemocą, a także gdy osoba stosująca przemoc

domową nęka ją za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość wzbudzając u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia lub istotnie narusza jej prywatność;

- **zakaz wstępu na teren** szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą domową, i przebywania na tym terenie – jeżeli osoba dotknięta przemocą domową uczęszcza do szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, uprawia sport lub pracuje.

Nowelizacja stanowi zatem uzupełnienie rozwiązań z 2020 r. pod postacią tzw. „Ustawy Antyprzemocowej”, która wprowadziła do porządku prawnego uprawnienie do wydawania wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

Wszystkie powyższe zakazy wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie będą mogły być wydane przez:

- Policję lub Żandarmerię Wojskową,
- sąd – postanowieniem o udzielenie zabezpieczenia,
- sąd – postanowieniem o zobowiązaniu do opuszczenia mieszkania lub zakazie zbliżania się do niego, o zakazie zbliżenia się do osoby dotkniętej przemocą, kontaktowania się z nią, lub wstępu do miejsc, w których ta osoba przebywa.

Zakazy, do których wydania uprawniona jest Policja lub Żandarmeria Wojskowa tracą moc po upływie 14 dni od dnia ich wydania, chyba że sąd udzielił zabezpieczenia, którym zostały one przedłużone. Przy obliczaniu terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zakazy zostały wydane.

Zakazy tracą także moc, w przypadku gdy po ich wydaniu wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie zastosowano środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Policjant może wydać nakaz opuszczenia mieszkania, a także każdy z pozostałych zakazów (które mogą być zastosowane łącznie):

- podczas interwencji podjętej we wspólnie zajmowanym mieszkaniu lub jego bezpośrednim otoczeniu lub

- w związku z powzięciem informacji o stosowaniu przemocy domowej, w szczególności zgłoszenia przez:
  - ✓ osobę dotkniętą przemocą domową lub
  - ✓ kuratora sądowego lub pracownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, w związku z wykonywaniem ustawowych obowiązków.

Żandarmerii Wojskowej przyznano uprawnienia analogiczne do przysługujących Policji w odniesieniu do osób stosujących przemoc domową, które są żołnierzami pełniącymi czynną służbę wojskową. Jeśli natomiast wobec takich osób ze swoich uprawnień skorzysta Policja, jest zobowiązana niezwłocznie zawiadomić właściwą jednostkę organizacyjną Żandarmerii Wojskowej.

Osoba dotknięta przemocą w rodzinie może wystąpić do sądu z wnioskiem o:

- zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub
- wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub
- zakazu zbliżania się do osoby dotkniętej przemocą w rodzinie, lub
- zakazu kontaktowania się z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, lub
- zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą w rodzinie, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą w rodzinie, i przebywania na tym terenie.

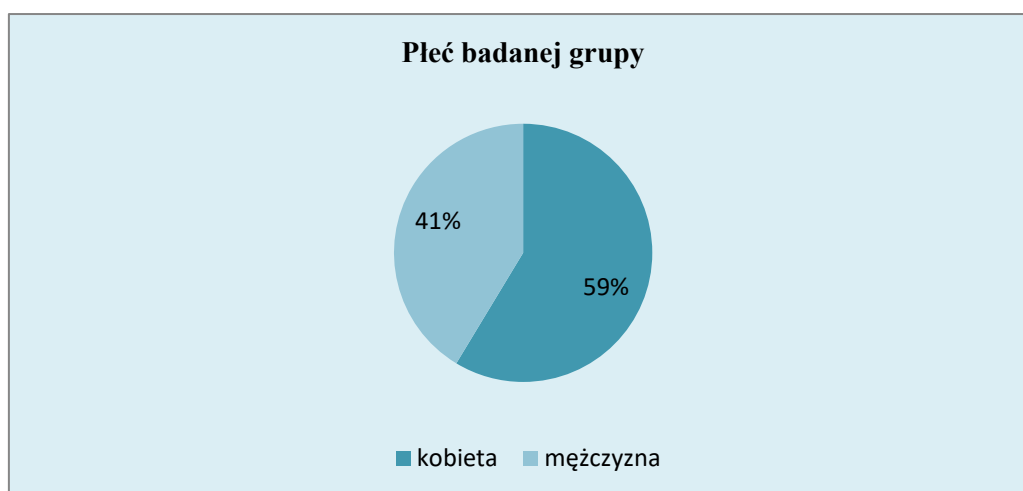
Sąd rozpoznaje sprawę w postępowaniu nieprocesowym i orzeka po przeprowadzeniu rozprawy. Postanowienia sądu uwzględniające wniosek o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba dotknięta przemocą domową, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba dotknięta przemocą w rodzinie, i przebywania na tym terenie, są skuteczne i wykonalne z chwilą ogłoszenia. Postanowienia te mogą być uchylane lub zmieniane wskutek zmiany okoliczności sprawy, chociażby były zaskarżone, a nawet prawomocne.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE.

1. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM.

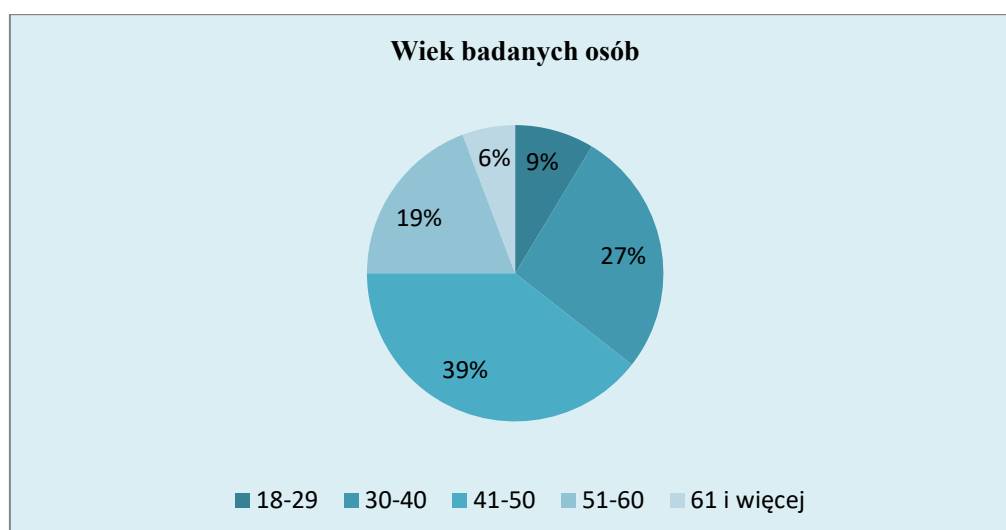
W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym reprezentantów samorządu lokalnego. W proponowanej ankiecie zapytano przedstawicieli środowiska lokalnego o znajomość zagadnień związanych z problemem przemocy domowej. Do analizy przedłożono 104 wypełnione anonimowo ankiety liczące 12 pytań.

W badaniu wzięły udział 104 osoby, w tym 61 kobiet oraz 43 mężczyzn. Płeć badanych przedstawia niżej przedstawiony wykres:

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

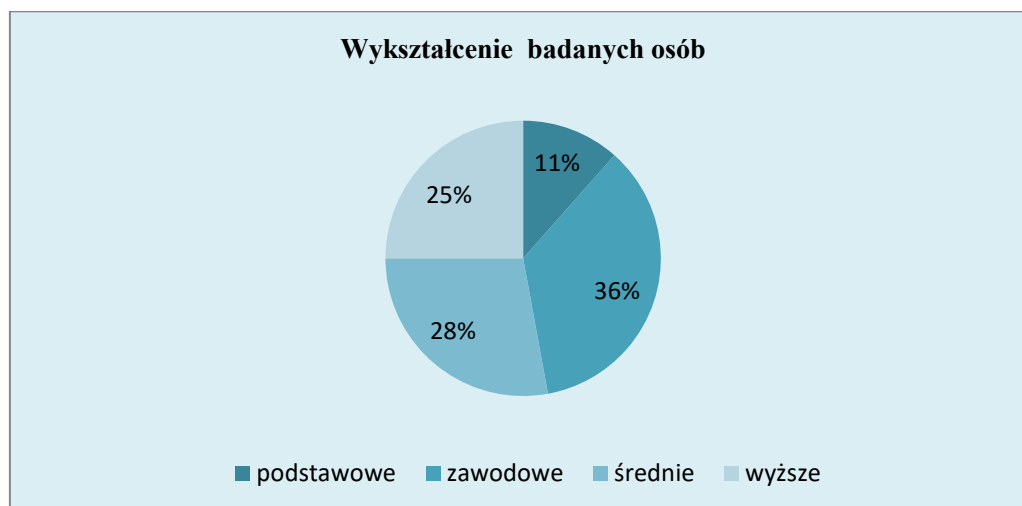
Najliczniejszą grupą wśród osób badanych były osoby w wieku 41-50 lat- 39%. Kolejną grupą są osoby w wieku 30-40 lat, które stanowią 29% ogółu badanych. Osoby w wieku 51-60 lat to 19% badanych. Ostatnie w kolejności są osoby w wieku 18-29 lat -9% i 61 i więcej lat - 6% badanych.

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Miejsce zamieszkania badanych osób to w przeważającej części wieś. Taką odpowiedź wskazało 97% badanych. Pozostałe 3% osób posiada meldunek na terenie gminy jednak obecnie zamieszkuje w mieście.

Wykształcenie jakie prezentują respondenci to w zdecydowanej części osoby z wykształceniem zawodowym- 36%. Kolejną grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim 28%. Następnie osoby z wykształceniem wyższym- 25% oraz z wykształceniem podstawowym- 11%.

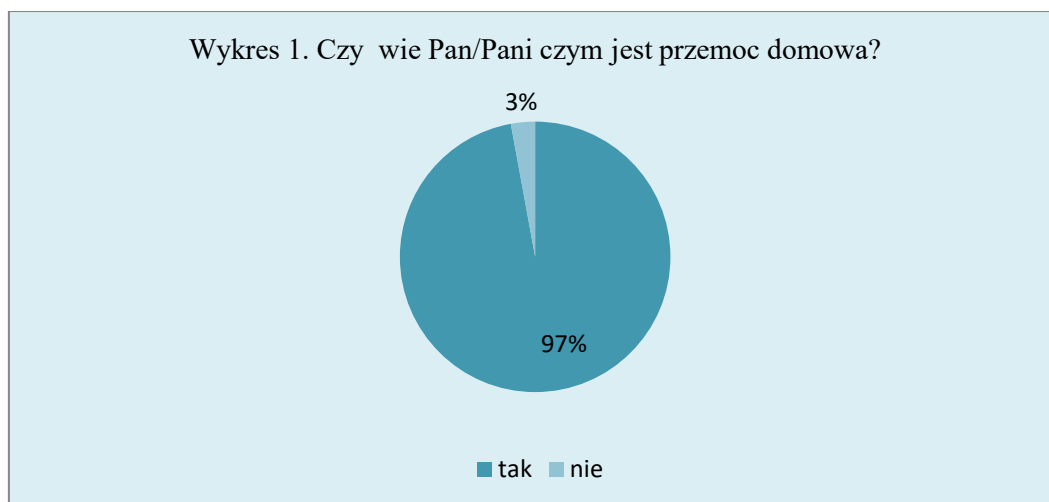

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Celem badania było poznanie opinii środowiska na temat rozumienia problemów związanych z przemocą domową oraz wiedzy dotyczącej znajomości sposobów radzenia sobie ze zjawiskiem przemocy domowej.

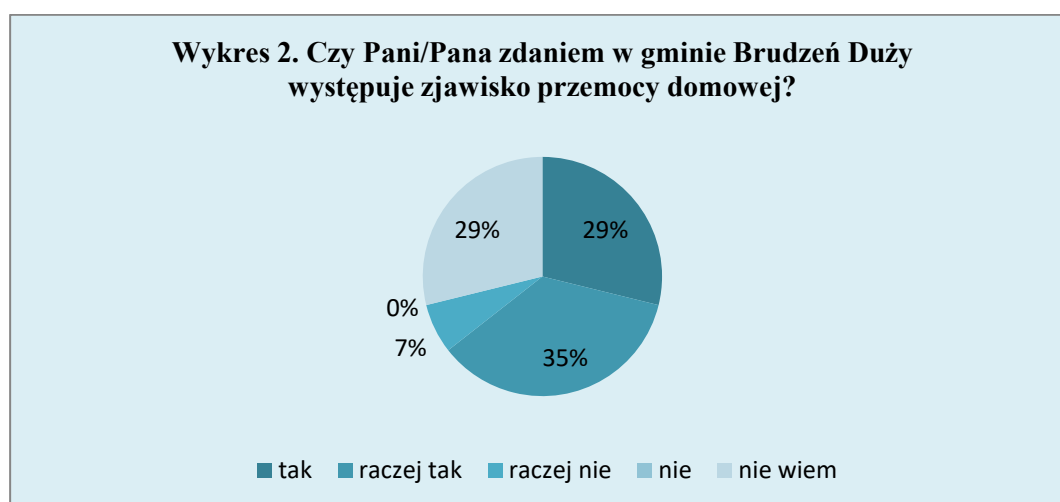
W pierwszej kolejności zadano pytanie dotyczące odpowiedzi na pytanie czym jest przemoc domowa. Zdecydowana większość badanych odpowiedziała twierdząco-97%. Negatywnej odpowiedzi udzieliło 3% badanych osób. W zadanym pytaniu zawarto prośbę o opisanie własnymi słowami definicji przemocy domowej. Przeważające odpowiedzi to:

„Znęcanie psychiczne i fizyczne jednej osoby lub osób nad drugą osobą”, „Znęcanie się nad innymi”. Wykorzystywanie przewagi sił wobec drugiej osoby”, „Przemoc to bicie, wyzwiska w stosunku do innych”, „Umyślne zachowanie, które narusza prawa drugiego człowieka”, „Krzywdzenie innych osób”, „Umyślne działanie na szkodę drugiego człowieka” itp. Wyniki wskazuje poniższy wykres:

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Kolejne pytanie dotyczyło występowania zjawiska przemocy domowej w gminie Brudzeń Duży. Odpowiedzi zawiera poniższy wykres:

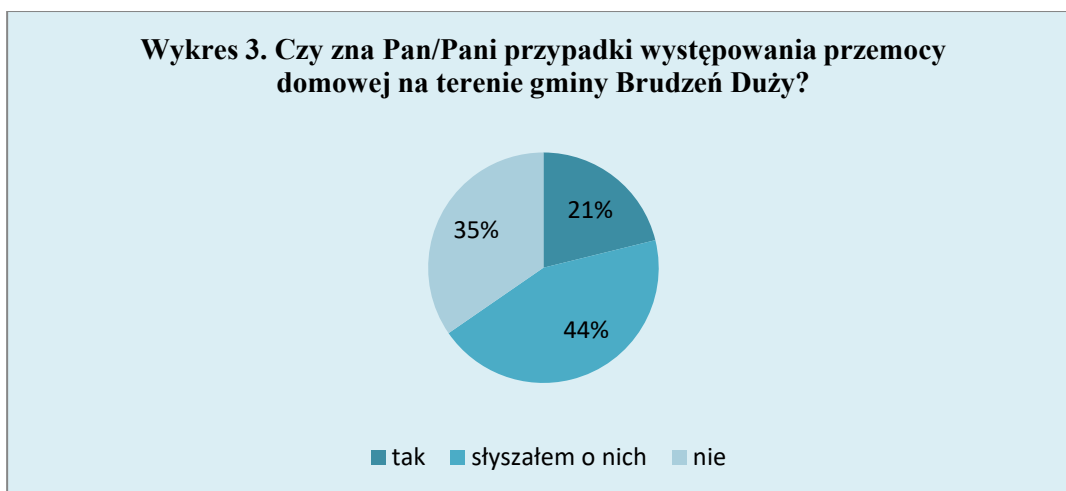
Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Zdecydowana większość badanych odpowiedziała „raczej tak”- 35%, odpowiedzi „tak”: udzieliło- 29% osób. Tyle samo osób- 29% zaznaczyło opcje „nie wiem”. Grupa 7% zaznaczyła „raczej nie”. Żadna z osób nie udzieliła odpowiedzi „nie”.

Z powyższego wynika, że mieszkańcy gminy uważają, że zjawisko przemocy domowej występuje w gminie Brudzeń Duży.

Na następne pytanie dotyczące znajomości przypadków występowania przemocy domowej na terenie gminy Brudzeń Duży udzielono następujących odpowiedzi, które prezentuje poniższy wykres:

Wykres 3. Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy Brudzeń Duży?

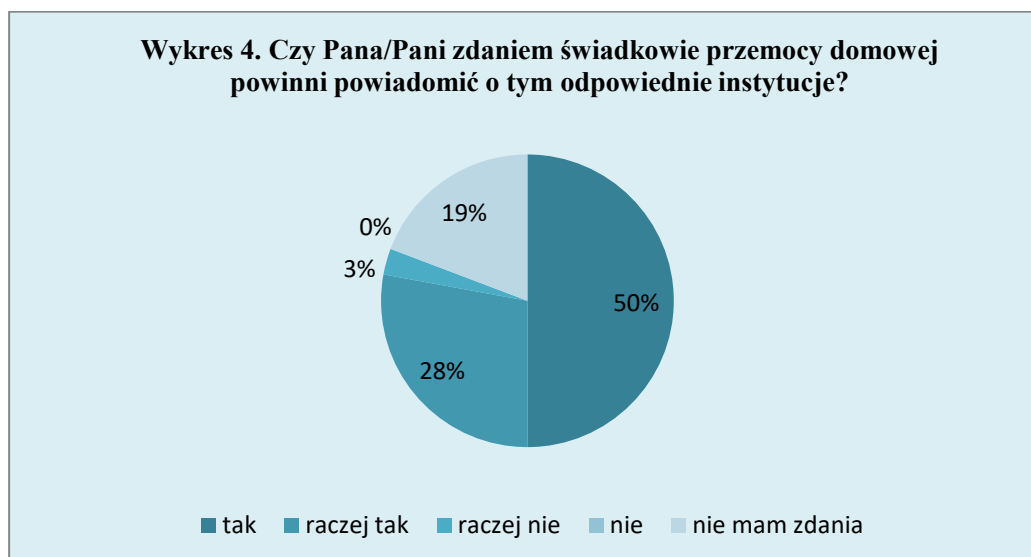

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Większość badanych udzieliło odpowiedzi „osobiście nie, ale słyszałem/słyszałam o nich” – 44%. Następna grupa stwierdziła, że nie zna takich przypadków- 35%. Odpowiedzi tak udzieliło 21% osób. Z powyższych odpowiedzi wynika, że przypadki występowania przemocy domowej są znane mieszkańcom gminy mimo, że duża część mieszkańców nie zetknęła się z nimi osobiście.

Kolejne pytanie dotyczące powiadamiania instytucji przez świadków przemocy domowej przedstawia prezentowany wykres:

Wykres 4. Czy Pana/Pani zdaniem świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym odpowiednie instytucje?

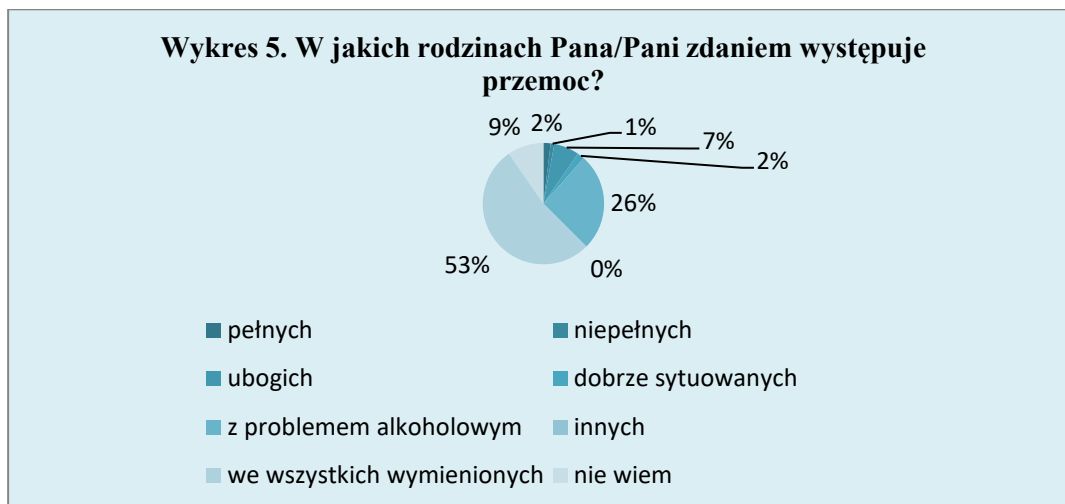
Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Zdecydowana większość badanych stwierdziła, że świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić odpowiednie instytucje – 50%. „tak” i „raczej tak” -28% osób. Odpowiedzi „nie mam zdania” udzieliło 19%. Natomiast 3% wskazało odpowiedzi „raczej nie”. Żadna z osób nie odpowiedziała „nie”. Powyższe wyniki wskazują, że mieszkańcy gminy uważają, że świadkowie przemocy domowej powinni

zawiadamiać o przemocy odpowiednie instytucje. Jednak jest grupa osób, która nie jest przekonana, że takie działania są słuszne. W tym zakresie wymagana jest większa edukacja społeczeństwa mająca na celu zmianę takiego sposobu myślenia wśród społeczności lokalnej.

Następne pytanie dotyczyło rodzin w jakich występuje przemoc. Dane przedstawia niżej zamieszczony wykres:

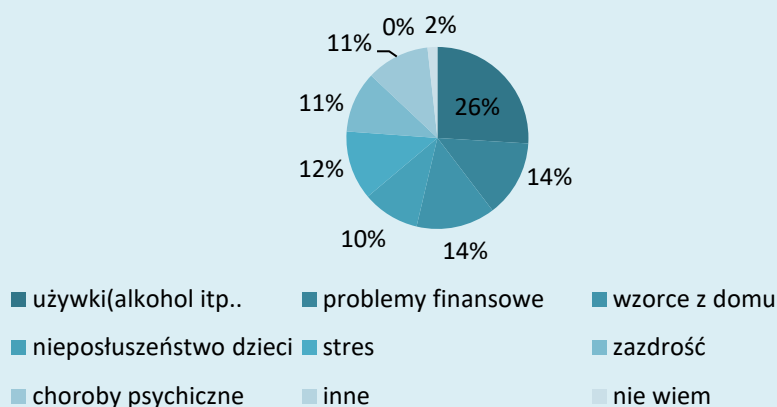

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Zdecydowana większość na powyższe pytanie udzieliła odpowiedzi „we wszystkich wymienionych”- 53%. Rodziny „z problemem alkoholowym” wskazało- 26% badanych. Następnie w kolejności są odpowiedzi „nie wiem”- 9%, „ubogich”- 7%, dobrze sytuowanych- 2% i niepełnych 1%. Uzyskane wyniki pokazują, że mieszkańcy gminy zdają sobie sprawę, że przemoc domowa może dotyczyć każdej rodziny bez względu na jej status materialny czy inne problemy w niej występujące. Jednakże istnieje grupa osób, która przemoc domową utożsamia z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy lub ubóstwo. W tym zakresie również wskazana jest edukacja społeczności lokalnej.

Odpowiedź na pytanie co jest najczęstszą przyczyną agresji w stosunku do członków rodziny przedstawia następny wykres:

Wykres 6. Co według Pana/Pani jest najczęstszą przyczyną agresji w stosunku do członków rodziny?

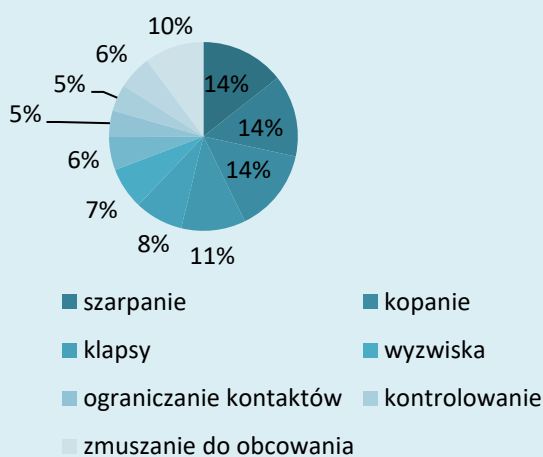

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Wśród proponowanych odpowiedzi najwięcej osób jako przyczynę agresji w stosunku do członków rodziny wskazało: „użytki (alkohol, dopalacze itp.)”- 26% , „wzorcy z domu rodzinnego”-14%, „problemy finansowe”- 14%, „stres, odreagowanie niepowodzeń”- 12%, „zazdrość” i „choroba psychiczna” po 11%.Odpowiedź” nie wiem” zaznaczyło 2% badanych.

Kolejne pytanie odnosiło się do zachowań, które uważane są za przemoc domową. Odpowiedzi zawiera wykres:

Wykres 7. Które z niżej wymienionych zachowań uważa Pan/Pani za przemoc domową?

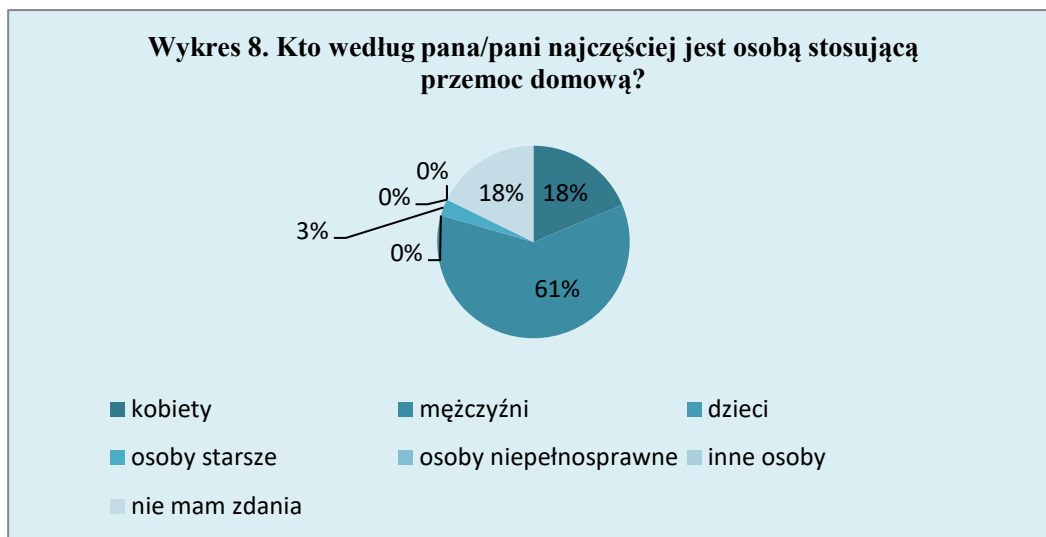

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

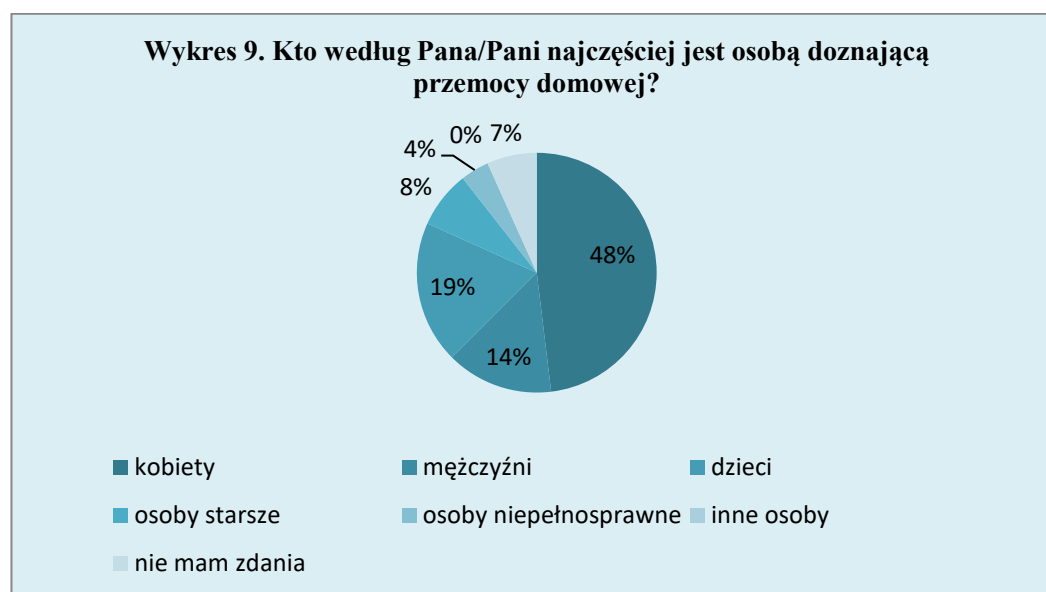
Przedstawione wyniki wskazują, że respondenci zaznaczyli wszystkie odpowiedzi. Najwięcej osób przemoc domową utożsamia z przemocą fizyczną: „bicie”, „kopanie”, „szarpanie” po 14%. Z drugiej strony najmniej zaznaczonych odpowiedzi dotyczyło przemocy psychicznej: „ograniczanie kontaktów” i

„kontrolowanie” zaznaczyło po 5% osób. Przedstawione wyniki wskazują, że część mieszkańców gminy potrzebuje dokładniejszych informacji dotyczących przemocy psychicznej.

Następne pytania wskazujące kto najczęściej jest osobą stosującą przemoc domową i osobą doznającą przemocy obrazują następujące wykresy:

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

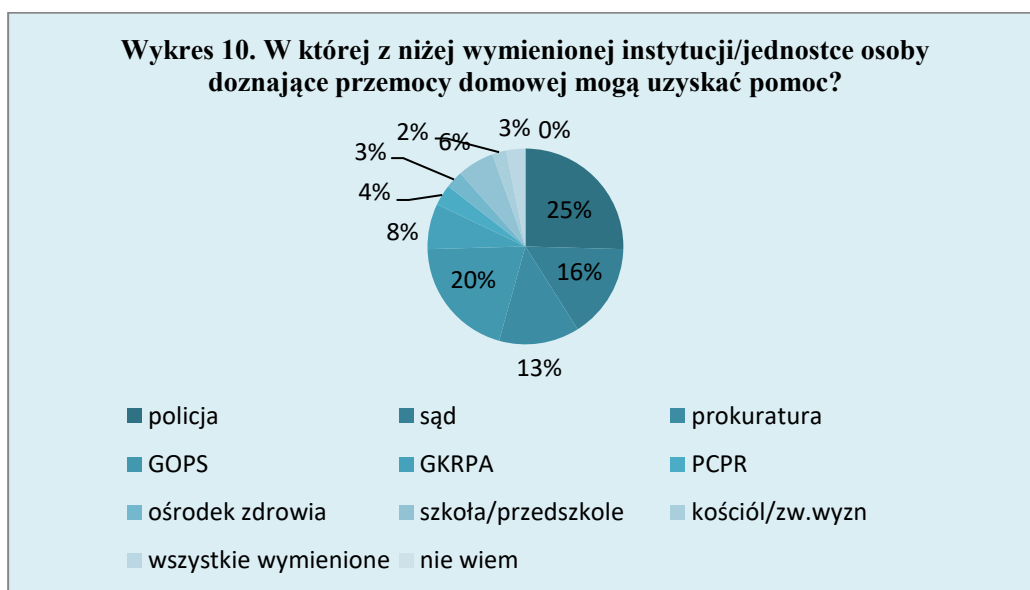

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Jako osoby stosujące przemoc domową najczęściej wskazywano mężczyzn- 61%, następnie kobiety- 18% i osoby starsze 3%. „Nie mam zdania” zaznaczyło 18% badanych.

Jako osoby doznające przemocy domowej najczęściej zaznaczano kobiety- 48%, później dzieci-19% i mężczyzn- 14%. Inne to: osoby starsze- 8% i osoby niepełnosprawne- 4%. „Nie mam zdania” zaznaczyło 7% osób.

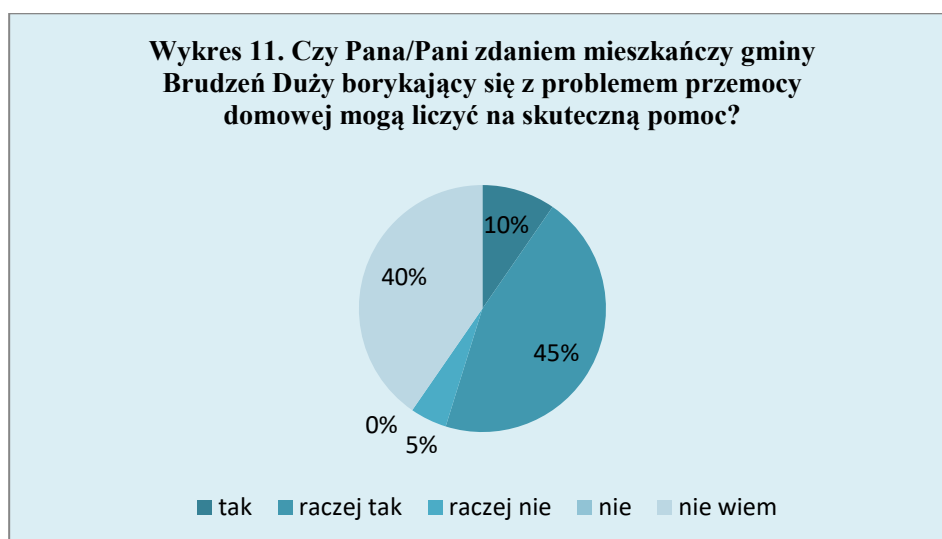
Kolejne pytanie dotyczyło instytucji gdzie osoby doznające przemocy mogą uzyskać pomoc. Odpowiedzi zawiera kolejny wykres:

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Jako główną instytucję, w której osoby doznające przemocy domowej mogą otrzymać pomoc wskazano policję- 25%, następne w kolejności były: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej-20%, sąd- 16%, prokuratura-13%, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- 8%. Pozostałe instytucje osiągnęły 6% i mniej procent. Z powyższych odpowiedzi wynika, iż w dużej części mieszkańcy gminy mają wiedzę gdzie mogą uzyskać pomoc osoby doznające przemocy domowej.

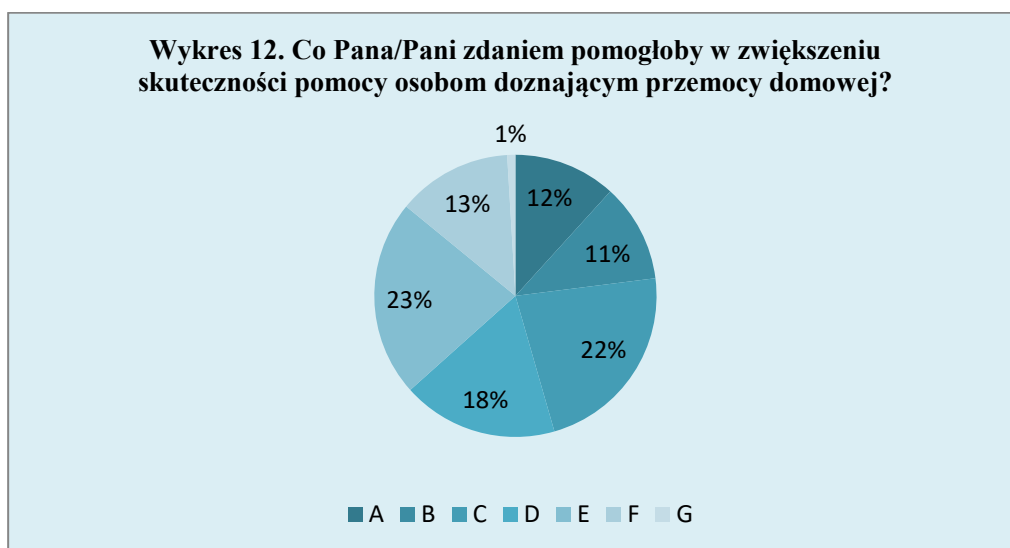
Na pytanie czy mieszkańcy gminy borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc udzielono odpowiedzi zawartych w niżej przedstawionym wykresie:

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

Na wyżej przedstawione pytanie w dużej części badane osoby udzieliły odpowiedzi „raczej tak”- 45% i „tak”-10 %. „Raczej nie” wskazało -5% osób. 40% badanych zazaczyło odpowiedź ”nie wiem”. Nikt nie udzielił odpowiedzi „nie”. Powyższe odpowiedzi wskazują, że duża grupa osób nie jest przekonana czy mieszkańcy gminy z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc. Ważne zatem jest skuteczne informowanie mieszkańców o dostępnych formach pomocy w stosunku do osób doznających przemocy domowej.

Ostatnie pytanie związane było ze sposobem zwiększenia skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej co obrazuje niżej przedstawiony wykres.

- A. Podnoszenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej, jego form, przyczyn i skutków.
- B. Rozpowszechnienie informacji o dostępnych formach pomocy i miejscach, gdzie można zgłosić się z tym problemem (ulotki, plakaty, informatory itp.).
- C. Zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego.
- D. Zwiększenie dostępności do placówek specjalizujących się w pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewniającym schronienie.
- E. Skuteczniejsze izolowanie osób stosujących przemoc domową
- F. Zwiększenie dostępności oddziaływań kierowanych do osób stosujących przemoc domową(programy korekcyjno-edukacyjne).
- G. Nie wiem.

Źródło: Badania ankietowe GOPS Brudzeń Duży.

W opinii badanych najbardziej skutecznym zadaniem w zwiększeniu skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej jest: skuteczniejsze izolowanie osób stosujących przemoc domową- 23%; zwiększenie dostępności bezpłatnego poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego;

zwiększenie dostępności do placówek specjalizujących się w pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewniającym schronienie. Pozostałe odpowiedzi wskazało 11% i mniej osób.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, że mieszkańcy gminy Brudzeń Duży znają podstawową problematykę związaną ze zjawiskiem przemocy domowej. Wiedzą jakie instytucje pomagają osobom doznającym przemocy domowej i w jaki sposób trzeba reagować w przypadku bycia świadkiem przemocy domowej.

Powyższe wyniki badań wskazują też na kierunki działań jakie należy podjąć w celu zwiększenia skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Głównymi zadaniami są działania edukacyjne skierowane do mieszkańców gminy Brudzeń Duży oraz bezpośrednia pomoc skierowana do osób doznających przemocy.

Duże znaczenie dla skutecznego działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest współpraca instytucji i organizacji pozarządowych. Na terenie gminy Brudzeń Duży działa Zespół Interdyscyplinary ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Brudzeń Duży. Siedzibą zespołu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej zespół interdyscyplinary realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie gminy, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji oraz dokumentacji wytworzonej w trakcie procedury

„Niebieskiej Karty” do zespołu interdyscyplinarnego obecnego miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której są realizowane działania w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;

- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Praca z rodziną z problemem przemocy domowej realizowana jest przez **grupy diagnostyczno-pomocowe**. Grupa podejmuje działania interwencyjne, planuje i organizuje pomoc, monitoruje sytuację osób dotkniętych problemem przemocy domowej. W skład grup diagnostyczno-pomocowych wchodzi generalnie: dzielnicowi oraz pracownicy socjalni. Do grup mogą wchodzić inni specjaliści, o czym decydują stali członkowie grupy diagnostyczno-pomocowej m.in. pedagog, psycholog, asystent rodziny, kurator, przedstawiciel GKRPA, przedstawiciel służby zdrowia. Wnioski grupy diagnostyczno-pomocowej o rozszerzenie grupy są dla zespołu interdyscyplinarnego wiążące.

Do zadań grup diagnostyczno-pomocowych należy w szczególności:

- 1) dokonanie, na podstawie procedury „Niebieskie Karty”, oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 2) realizacja procedury „Niebieskie Karty” w przypadku potwierdzenia podejrzenia wystąpienia przemocy domowej, zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia;
- 3) zawiadomienie osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej o wszczęciu procedury „Niebieskie Karty” pod jej nieobecność;
- 4) realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 5) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową albo w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;

- 6) występowanie do zespołu interdyscyplinarnego z wnioskiem o złożenie zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń;
- 7) monitorowanie sytuacji osób doznających przemocy domowej, a także zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej, w tym również po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) zakończenie procedury „Niebieskie Karty”;
- 9) dokumentowanie podejmowanych działań, stanowiących podstawę:
  - a) uznania braku zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”,
  - b) wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”;
- 10) informowanie przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego o efektach podjętych działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

2. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwoliła oszacować potencjał, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
▪ podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, ▪ inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową, ▪ organizowanie wydarzeń o zakresie profilaktycznym dla dzieci, rodziców i nauczycieli, ▪ diagnozowanie problemu przemocy domowej, ▪ współpraca różnych instytucji, organizacji przy przeciwdziałaniu przemocy domowej, ▪ dostępność poradnictwa psychologicznego oraz terapii uzależnień, ▪ możliwość skorzystania z porady prawnika, ▪ kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy z filiami dla dzieci i młodzieży dobrze wykwalifikowana i podnosząca kwalifikacje kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy	▪ wystąpienie wypalenia zawodowego wśród osób pracujących z osobami doświadczającymi przemocy związane z obciążeniem emocjonalnym, ▪ brak specjalistycznego punktu poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz terapeutycznego dla osób doznających przemocy i domowej ▪ brak grup wsparcia i samopomocowych dla osób doznających przemocy domowej, ▪ brak programów dla sprawców przemocy domowej, ▪ ograniczona współpraca z organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problematyką przemocy domowej

Szanse	Zagrożenia
▪ rosnąca świadomość społeczna, w tym rodziców, dzieci i młodzieży, nauczycieli, na temat problemu przemocy domowej, ▪ dostępność w powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy i stosującym przemoc (PCPR itp.), ▪ możliwość korzystania z programów współfinansowanych ze środków rządowych i unijnych, ▪ intensyfikowanie działań profilaktycznych, kierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży ▪ przeciwdziałanie powielaniu przez młodzież niepożądanych postaw społecznych ▪ rozwój pedagogizacji rodziców i systemu ich wsparci w rozwiązywaniu konfliktów,	▪ pogłębiający się kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodzin, ▪ rosnąca liczba rodzin wymagających, z powodu przemocy interwencji i działań interdyscyplinarnych, ▪ bezradność i bierność rodzin w rozwiązaniu własnych problemów, ▪ brak reakcji na przemoc domową, ▪ trudności w pokonywaniu bariery psychologicznej przez osoby dotknięte problemem przemocy,

3. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

Na terenie gminy Brudzeń Duży oraz w powiecie płońskim funkcjonują podmioty udzielające pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej. Poza nimi wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” (tel. 22 668 70 00) oraz Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (800 120 226).

Dane szczegółowe na temat podmiotów działających w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej

Nazwa podmiotu	Adres podmiotu
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym	ul. Jana Pawła II A, 09-414 Brudzeń Duży
Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej Punkt Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy	ul. Jana Pawła II A, 09-414 Brudzeń Duży
Posterunek Policji w Brudzeniu Dużym	ul. Toruńska 2A, 09-414 Brudzeń Duży
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Toruńska 2, 09-414 Brudzeń Duży
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku- Zespół ds. interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego	ul. Bielska 57A, 09-402 Płock

Źródło danych: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Brudzeniu Dużym.

III. CELE I ZADANIA

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doświadczającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące.

Cele szczegółowe:

- wzmocnienie działań w zakresie poradnictwa i interwencji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej,
- zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową,
- podniesienie poziomu działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej.

Osiągnięciu celu głównego ma służyć realizacja przedstawionych celów szczegółowych. Będzie to możliwe przy zaangażowaniu wszystkich instytucji działających na terenie gminy, podmiotów społecznych i przedstawicieli społeczności lokalnej.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH W ZAKRESIE PROGRAMU

Zadania	Działania	Podmioty	Termin realizacji	Wskaźniki monitorujące działania
1. Wzmocnienie działań w zakresie poradnictwa i interwencji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej,	• udzielanie pomocy finansowej, rzeczowej oraz schronienia osobom doznającym przemocy domowej; • współpraca z podmiotami zapewniającymi schronienie osobom doświadczającym przemocy domowej oraz udzielającymi im wsparcia; • zwiększenie dostępności poradnictwa psychologicznego i prawnego dla osób doznających przemocy domowej; • zwiększenie dostępności do terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osoby doznającej przemocy domowej oraz nabycie przez nią umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową; • praca socjalna z osobami dotkniętymi przemocą domową; • podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy i sposobów radzenia sobie z problemem poprzez: organizację akcji lokalnych uczestnictwo w kampaniach	ZI GOPS, GKRPA, Posterunek Policji, kuratorzy sądowi, placówki służby zdrowia,	2024-2030	- liczba osób objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej w związku z występowaniem przemocy domowej, - liczba osób przebywających w ośrodkach wsparcia - liczba osób objętych pomocą psychologiczną, - liczba osób objętych pomocą prawną, - liczba udzielonych porad - liczba osób objętych pomocą terapeutyczną, - liczba udzielonych porad - liczba osób objętych pracą socjalną, - liczba udzielonych porad, - liczba podjętych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, - rodzaj podjętych działań w zakresie przeciwdziałania

2. Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową.	społecznych przeciwdziałania przemocy domowej, • podnoszenie świadomości osób doznających przemocy domowej w zakresie przysługujących im praw, • realizowanie procedury „Niebieska Karta”, • tworzenie grup diagnostyczno-pomocowych, • monitorowanie sytuacji rodzin, w których występuje przemoc domowa, • kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych, • informowanie osoby stosujące przemoc domową o odpowiedzialności za wykroczenie, w sytuacji niestosowania się jej do skierowania udziału w programie, • współpraca z innymi podmiotami działającymi na terenie gminy zmierzających do ograniczenia zjawiska przemocy domowej,	ZI GOPS, GKRPA, Posterunek Policji, Kuratorzy sądowi, placówki służby	2024-2030	przemocy domowej, - liczba organizacji pozarządowych, z którymi podjęto współpracę. - liczba przekazanych materiałów informacyjnych, - liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”; - liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”; - liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego - liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych; -liczba osób stosujących przemoc domową skierowanych do udziału w programach korekcyjno- edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych, -liczba osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno- edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych, - liczba złożonych zawiadomień popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 22 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń, - liczba przypadków niepotwierdzenia

3.Podniesienie poziomu działań profilaktycznych i edukacyjnych wśród społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	• podnoszenie świadomości osób stosujących przemoc domowej, w zakresie negatywnych konsekwencji prawnych, społecznych oraz zdrowotnych jej stosowania, • monitorowanie i diagnozowanie sytuacji rodzin, w których istnieje przypuszczenie, że występuje przemoc domowa, • wydawanie przez policję i sąd wobec osoby stosującej przemoc nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakaz zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. • edukacja dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie z przejawami agresji, przemocy, cyberprzemocy, • organizowanie akcji i kampanii informacyjnych ukazujących problem zjawiska przemocy domowej, • przygotowanie materiałów edukacyjnych informujących o przemocy domowej oraz dostępnych formach wsparcia, • rozpowszechnianie informacji o	zdrowia, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, GKRPA GOPS	2024-2030	informacji o stosowaniu przemocy domowej i odstąpienia od dalszych działań, - liczba osób objętych monitoringiem, - liczba przeprowadzonych monitoringów, - liczba wydanych przez policję „nakazów i zakazów” dla osób stosujących przemoc, -liczba osób skierowanych do GKRPA -liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział, - liczba dzieci i młodzieży oraz ich rodziców biorących udział w działaniach profilaktycznych organizowanych w placówkach edukacyjnych, - liczba opracowanych materiałów informacyjnych - liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w zorganizowanych formach spędzania czasu wolnego, -liczba opracowanych informacji, ulotek, plakatów na temat przemocy.

4. Podnoszenie kompetencji pracowników służb, instytucji oraz organizacji zajmujących się problematyką przemocy domowej.	placówkach pomocowych oraz programach profilaktycznych realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, • wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, promujących zachowania nieagresywne, • systematyczne prowadzenie szkoleń dla wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w celu doskonalenia i podnoszenia ich umiejętności.	ZI GOPS, GKRPA, oświata Posterunek Policji, kuratorzy sądowi, placówki służby zdrowia, Urząd Gminy	2024-2030	-liczba przekazanych materiałów informacyjnych; - liczba zorganizowanych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież, promujących zachowania nieagresywne - liczba członków zespołu interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych biorących udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, -liczba zorganizowanych szkoleń.

III. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej adresowany jest do mieszkańców gminy Brudzeń Duży, w tym:

- osób zagrożonych przemocą domową,
- osób stosujących przemoc domową,
- osób doznających przemocy domowej,
- świadków przemocy domowej,
- osób/ instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizacja założeń Programu służy przeciwdziałaniu występowania zjawiska przemocy oraz pomocy i poprawie sytuacji życiowej osób dotkniętych przemocą domową. Program dotyczy wszystkich mieszkańców gminy Brudzeń Duży, w tym głównie osób doświadczających przemocy domowej, świadków przemocy, ale także przedstawicieli instytucji publicznych, podmiotów i organizacji (także pozarządowych) działających na rzecz zmniejszenia zjawiska przemocy domowej oraz pomocy ofiarom przemocy. Biorąc pod uwagę interdyscyplinarny charakter pomocy dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową oraz konieczność udzielenia kompleksowego i skutecznego wsparcia, warunkiem koniecznym jest wskazanie realizatorów Programu tj.:

- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Brudzeń Duży,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brudzeniu Dużym,
- Posterunek Policji w Brudzeniu Dużym,
- Placówki oświatowe z terenu gminy,
- Placówki medyczne z terenu gminy,
- organizacje pozarządowe,
- parafii

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie realizowany i wdrażany etapowo zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Gminy. Środki finansowe pozyskiwane będą głównie z budżetu gminy Brudzeń Duży. Zadania ujęte w Programie mogą być także finansowane z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł. W toku realizacji programu zakłada się

pozyskiwanie środków finansowych na jego kontynuowanie z budżetu gminy, budżetu państwa oraz innych źródeł zewnętrznych.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU.

Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy działania ujęte w Programie są realizowane. Monitorowanie realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Dane zgromadzone w ramach monitoringu pozwolą identyfikować problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania Programu, a także stwierdzić, z myślą o podjęciu działań korygujących, czy realizacja wyznaczonych działań zmierza we właściwym kierunku. W celu oceny stopnia wdrożenia działań zostaną wykorzystane wskaźniki, które zostały ujęte w harmonogramie. Wszystkie instytucje i podmioty zaangażowane w realizację Programu są zobligowane do przeprowadzenia analizy ilościowej i jakościowej oraz sporządzenia sprawozdania z realizacji zadań w zakresie je obowiązującym - w terminie do 31 stycznia każdego roku. Na ich podstawie zostanie sporządzone roczne sprawozdanie z realizacji Programu i przedłożone Radzie Gminy - w terminie do 31 marca każdego roku. Jednostką odpowiedzialną za koordynowanie realizacji Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Brudzeń Duży.

Dla zbadania efektów Programu przeprowadzona zostanie ewaluacja.

Celem ewaluacji jest ocena działań realizowanych w ramach Programu pod kątem następujących kryteriów:

1. Skuteczności – ocena w jakim stopniu realizowane są cele założone w Programie,
2. Użyteczności – ocena w jakim stopniu realizowane działania odpowiadają potrzebom odbiorców.

Ewaluacja podjętych działań planowana będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych. Program stanowi dokument otwarty. Wobec tego, można go modyfikować wraz ze zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawnymi oraz posiadanymi środkami finansowymi.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Analiza SWOT.....	23
Tabela 2. Podmioty działające w gminie i w powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej.....	25

Wykresy:

Wykres 1. Czy wie Pan/Pani czym jest przemoc domowa?.....	13
Wykres 2. Czy Pani/Pana zdaniem w gminie Brudzeń Duży występuje zjawisko przemocy domowej?.....	13
Wykres 3. Czy zna Pan/Pani przypadki występowania przemocy domowej na terenie gminy Brudzeń Duży.....	14
Wykres 4. Czy Pana/Pani zdaniem świadkowie przemocy domowej powinni powiadomić o tym Odpowiednie instytucje?.....	14
Wykres 5. W jakich rodzinach Pana/Pani zdaniem występuje przemoc?.....	15
Wykres 6. Co według Pana/Pani jest najczęstszą przyczyną agresji w stosunku do członków rodziny?	16
Wykres 7. Które z niżej wymienionych zachowań uważa Pan/Pani za przemoc domową?.....	16
Wykres 8. Kto według Pana/Pani najczęściej jest osobą stosującą przemoc domową?.....	17
Wykres 9. Kto według Pana/Pani najczęściej jest osobą doznającą przemocy domowej?.....	17
Wykres 10. W której z niżej wymienionej instytucji/jednostce osoby doznające przemocy domowej mogą uzyskać pomoc?.....	18
Wykres 11. Czy pana/pani zdaniem mieszkańcy gminy Brudzeń Duży borykający się z problemem przemocy domowej mogą liczyć na skuteczną pomoc?.....	18
Wykres 12. Co Pana/Pani zdaniem pomogłoby w zwiększeniu skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej?.....	19

